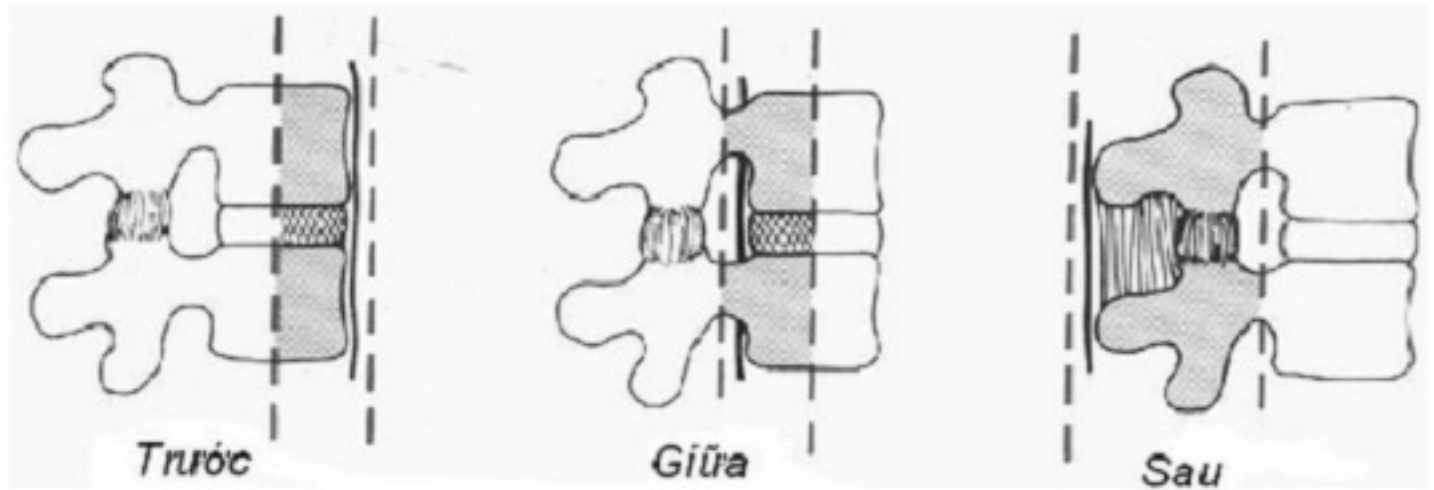

Bs Lê Thanh Hùng - Khoa Ngoại CT

I. Mở đầu:

Chấn thương cột sống (CTCS) lưng – thoát vị là loại chấn thương gặp ngày càng nhiều trong cuộc sống. Các chấn động chấn thương phức tạp, hình thái của chấn thương cột sống đa dạng nên khó khăn cho việc phân loại chấn thương. Năm 1983, Francis Denis đã đưa ra khái niệm “ba cột trụ” và cách phân loại CTCS lưng – thoát vị mới. Cách phân loại này đã giúp ích rất nhiều trong việc chẩn đoán, điều trị CTCS lưng – thoát vị sau này và được nhiều phẫu thuật viên cột sống áp dụng.

II. Khái niệm “Ba cột trụ” và độ vững của cột sống:

Hình 1: Các cột vững theo lý thuyết của Dennis

Denis chia cột sống làm 3 cột:

Phân loại chấn thương cột sống lưng – thắt lưng theo Francis Denis.

Viết bởi Biên tập viên

Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

+ Cột trước: dây chằng dọc trước, nửa thân dưới sống và phần trước của đĩa gian đốt sống.

+ Cột giữa: dây chằng dọc sau, nửa sau của thân đốt và phần sau của đĩa gian đốt .

+ Cột sau: toàn bộ cung sau, dây chằng vàng, bao khớp và các dây chằng liên gai.

Ba mức mức độ chấn thương cột sống:

+ Mức độ chấn thương I (mức độ chấn thương nhẹ) khi có mức độ trong các điều kiện:

- 2 trong 3 cột bị tổn thương.
- Thở không tổn thương cột giữa có mức độ nhẹ.
- Thở không tổn thương có nguy cơ biến đổi chấn thương sau này.

+ Mức độ chấn thương II (mức độ chấn thương trung bình): chấn thương có thở không tổn thương trung bình.

+ Mức độ chấn thương III: vừa mức độ chấn thương nhẹ vừa mức độ chấn thương trung bình.

III. Phân loại chấn thương cột sống của Dennis:

Denis chia CTCS làm 2 nhóm

1. Nhóm chấn thương nhẹ (Minor injuries):

+ Gãy mức ngang.

Phân loại chấn thương cột sống lưng – thắt lưng theo Francis Denis.

Vị trí biên tập viên

Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

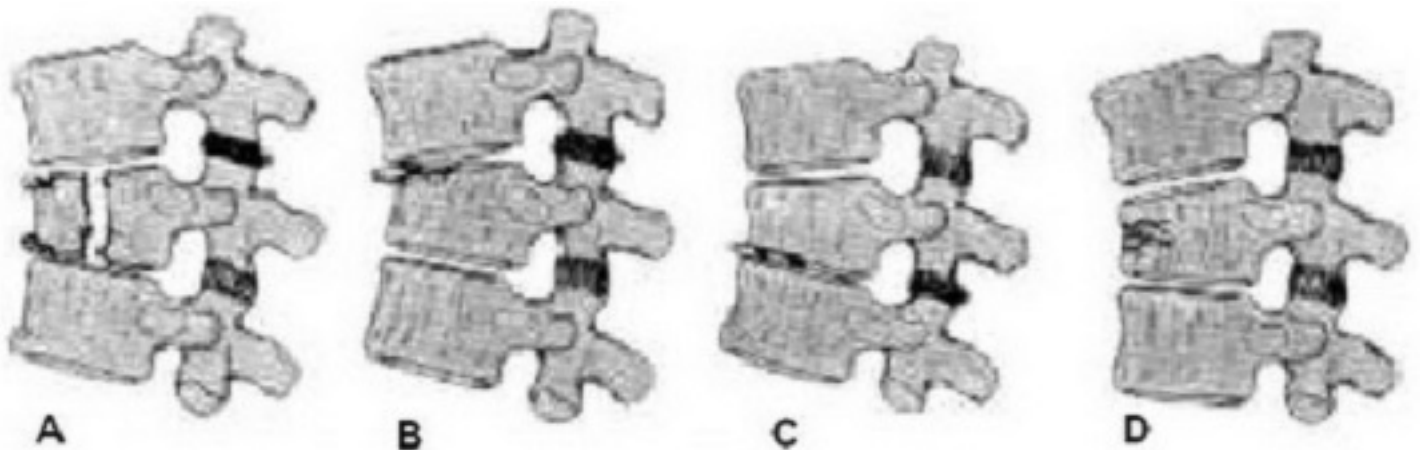
+ Gãy mức khớp.

+ Gãy mức gai.

2. Nhóm chấn thương nặng (Major injuries):

+ Loại 1: gãy do ép (Compression fracture).

Loại này chỉ gãy thân đốt sống cột trước, gãy vỡ nhẹ, nẹp thành trước lún > 50% sẽ ảnh hưởng tới các dây chằng phía sau cột sống, chấn thương chia làm 4 loại:

Hình 2: Các loại gãy lún theo Dennis

- 1A : Gãy cột 2 đĩa cuối. - 1C : Gãy đĩa cuối dưới.

- 1B : Gãy đĩa cuối trên. - 1D : Gãy uốn cong vỡ trước.

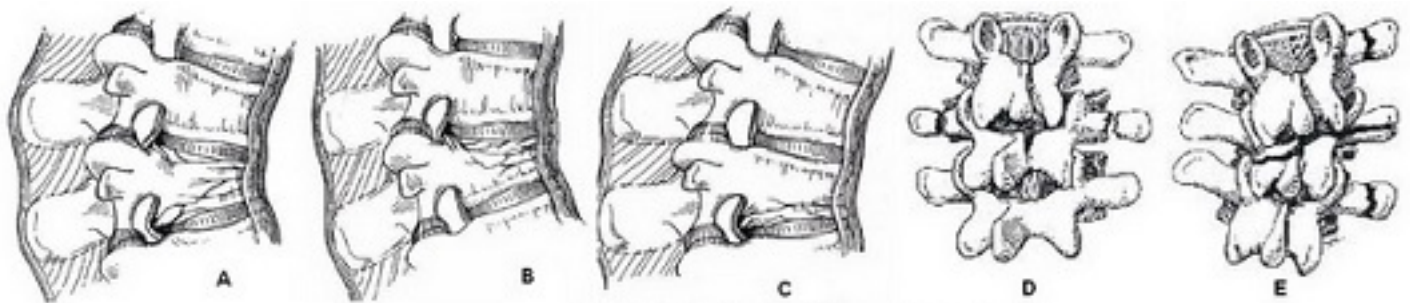
Phân loại chấn thương cột sống lưng – thắt lưng theo Francis Denis.

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

+ Loại 2 : gãy nhũ u mảnh (Burst Fracture).

Tổn thương đi qua cột trước và cột giữa cột sống, có thể kèm trật khớp phía sau. Đây là loại gãy không vững, có 5 loại như :

Hình 3: Các kiểu gãy nhiều mảnh theo Dennis

- 2A: Gãy cột 2 đĩa cuối.

- 2B: Gãy đĩa cuối trên.

- 2C: Gãy đĩa cuối dưới.

- 2D: Gãy cột 2 đĩa cuối kèm trật khớp phía sau.

- 2E: Gãy thân đốt bên (kiểu A, B, C), kèm trật khớp phía sau gây vào cột sống.

+ Loại 3: Gãy “đai an toàn” (seat-belt fracture). Gãy không vững.

Phân loại i chn thng c t sng lng – th t lng theo Francis Denis.

Vi t b i Biên t p viên

Th ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - L n c p nh t cu i Th ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

T n thng đi qua c t gi a, c t sau và có th có c t tr c (gãy lún). Có 2 ki u đng gãy:

Đng gãy n m trong m t m c (trên m t phng đng d c):

- Qua phn xng: gãy ki u Chance. (A)
- Qua đĩa gian đ t và dây chng (qua phn m m). (B)

Đng gãy n m trong 2 m c (trên m t phng đng d c).

- C t gi a v qua phn xng (C).
- C t gi a v qua phn m m (D)

Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 15:45 - Liên lạc phát cuối Thứ ba, 15 Tháng 4 2014 19:49

